

MVO EN DUURZAAMHEID

Met de afvalinzamelactiviteiten van Saver wordt enerzijds het milieu ontzien, anderzijds wordt door vooral de logistiek het ook belast. Dit is niet te voorkomen. Saver spant zich in om deze belasting zoveel mogelijk te beperken. Daarom voert Saver een uitgebalanceerde duurzame bedrijfsvoering. Dit wil zeggen dat in de keuzes die worden gemaakt de elementen mens, milieu en economie, met en tegen elkaar, worden afgewogen. Saver toetst iedere investering op de beschikbare schone techniek in relatie tot het bedrijfsmatig gewenste resultaat. Saver wil investeren in milieu en veiligheid en dienen als een voorbeeld in de regio.

De maatschappelijke activiteiten van Saver leveren een bijdrage aan de omgeving. Duurzaam denken en handelen is een drijfveer waarbij de economische aspecten zeker niet uit het oog verloren worden. Saver streeft geen winstmaximalisatie na, maar optimalisatie van het tarief, rekening houdend met maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid, behorend bij het gewenste serviceniveau. Bedrijfsmatigheid is vereist om de dienstverlening betaalbaar te houden. Hierbij is niet winst het primaire doel, maar het maatschappelijk nut voor de omgeving en de samenleving.

CO₂ FOOTPRINT

Saver is in 2009 gestart met een het kwantificeren van de broeikasgasemissies (CO₂, methaangas, etc.) om zo de bedrijfsactiviteiten kritisch te beschouwen op hun klimaateffect. Uitgangspositie is zo min mogelijk uitstoot van broeikasgassen en een CO₂ neutrale bedrijfsvoering. De Saver CO₂-footprint bestaat uit twee delen:

- de eigen CO₂-emissie door gas-, elektra- en brandstofverbruik als gevolg van de bedrijfsactiviteiten;
- de CO₂-emissie (en CO₂-preventie) in de afvalketen als gevolg van de gescheiden inzameling van afvalstromen.

De CO₂-footprint is enerzijds gerelateerd aan de bedrijfsprocessen van Saver en anderzijds aan de keuzes van Saver met betrekking tot de afzet van afvalstromen. Voor de berekening wordt gebruik gemaakt van emissiekengetallen zoals gepubliceerd door CE Delft in opdracht van SenterNovem (september 2007).

Lean and Green Award

Saver heeft zich geconformeerd aan de intentieverklaring 'Lean & Green' van EVO. Lean & Green is een CO₂-reductieprogramma dat bedrijven stimuleert om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau, door die maatregelen te nemen die niet alleen kostenbesparingen opleveren, maar gelijk ook de milieubelasting reduceren. Dit project heeft raakvlakken met de aandacht voor MVO en duurzaamheid. Het project richt zich in het bijzonder op de relatie tussen CO₂-reductie en het logistieke proces van Saver (bijv. brandstofgebruik). In dit kader is een plan van aanpak voor de komende vijf jaar opgesteld met maatregelen die Saver gaat nemen om een zo groot mogelijke CO₂-reductie te realiseren. Het plan van aanpak is door TNO getoetst en goed bevonden.

Het doel is om eind 2015 een CO₂-reductie van >20% ten opzichte van 2010 in het logistieke proces van Saver te realiseren. Uitgangspunt daarbij is de nulmeting zoals voor het jaar 2010 is vastgesteld. Hierin is het totaal aantal getransporteerde inzameleenheden weergegeven in combinatie met de totale CO₂-uitstoot die tijdens de transporten plaatsvond.

	2010
Totale hoeveelheid inzameleenheden	685.654 inzameleenheden
Totale CO ₂ uitstoot	1.895.316 kg
Totaal verbruikte liters	720.652 liter diesel
CO ₂ uitstoot per inzameleenheid	2,76 kg / inzameleenheid

Nulmeting (2010).

MVO EN DUURZAAMHEID

De te nemen besparingsmaatregelen bestaan onder andere uit gedragsveranderingen, 'slimmer' werken en effectievere inzet van (nieuw) materieel. Voorbeelden van maatregelen zijn:

- verdichten afzetbakken;
- inzet grotere afzetbakken;
- meer gebruik combiriten;
- routes herverdelen;
- training zuinig rijden en tacho-analyse;
- snelheid begrenzen van 89 km/uur naar 85 km/uur.

Verwacht wordt een CO₂-besparing te realiseren van ca. 30% binnen vijf jaar vanaf de nulmeting. In absolute zin wordt verwacht een CO₂-besparing van 600 ton CO₂ te realiseren. Het jaar 2010 is gekozen als peiljaar, omdat er sinds 2010 jaar veel gegevens geregistreerd zijn die bruikbaar zijn voor het Lean en Green project.

MENS

In het personeelsbeleid van Saver neemt de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers een centrale plaats in. Voor alle medewerkers is er een functieprofiel aanwezig en worden jaarlijks beoordelingsgesprekken gehouden. Ook wordt jaarlijks een opleidingsplan vastgesteld. Daarnaast worden klanten en burgers op de hoogte gehouden van ontwikkelingen bij Saver.

Kwaliteit en Veiligheid

Kwaliteit en veiligheid hebben bedrijfsbreed een constante aandacht bij de uitvoering van de werkzaamheden. Saver levert kwalitatief goede diensten tegen een aanvaardbare prijs-/prestatie-verhouding. Daarbij gaat Saver maatregelen op het gebied van kwaliteit, arbo en milieu (KAM) niet uit de weg. Saver is sinds 2006 ISO 9001 en VCA** gecertificeerd. In 2011 start Saver met de voorbereidingen om Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) volgens de richtlijn ISO 26000 structureel in te voeren.

Opleiding en Training

De operationele medewerkers hebben een uitgebreide training gekregen in het kader van 'Het Nieuwe Rijden', in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland. Hiermee wordt beoogd dat de medewerkers ontspannen achter het stuur zitten, veiliger rijden, besparen op de brandstofkosten én bijdragen aan een beter milieu. Dit zal in 2011 een verdere verdieping krijgen door het werken met tachoanalyse.

Stichting Hulpfonds Personeel Saver

Sinds medio 2008 heeft Saver de Stichting 'Hulpfonds Personeel Saver' opgericht. Deze stichting, met een onafhankelijk bestuur, verleent (financiële) steun aan medewerkers in dienst van Saver die in moeilijkheden zijn geraakt of dreigen te raken. Tot op heden wordt er (gelukkig) zeer weinig gebruik gemaakt van het hulpfonds.

Fietsplan

Saver biedt zijn medewerkers de mogelijkheid om een fiets te kopen voor woon-/werkverkeer onder de geldende fiscale voordelen. Hiermee wordt het woon-/werkverkeer met de fiets gestimuleerd. Sinds de invoering in 2003 hebben ruim 100 medewerkers deelgenomen aan het fietsplan.

Communicatie

Saver gebruikt diverse media om te communiceren met klanten en burgers. Enkele voorbeelden die ingezet worden zijn: de Afvalwijzer, de Saver website, regionaal weekblad (vast afval katern), lokale pers en vakbladen zoals 'Afval Online'.

MVO EN DUURZAAMHEID

MILIEU

ISO 26000 – Maatschappelijk Verantwoord Organiseren

Naast de verankering van MVO in het strategisch plan van Saver voor de komende jaren, is Saver voornemens om zich binnen twee jaar te conformeren aan de ISO 26000 richtlijn voor Maatschappelijk Verantwoord Organiseren.

Hergebruik (Stichting De Kringloper)

Sinds 2004 vormt Saver het bestuur van Stichting De Kringloper. De Kringloper is een zelfstandig werkend kringloopbedrijf dat actief is in heel West-Brabant. Het kringloopbedrijf is het optimale recyclingbedrijf. Het zet in op de 2^e trede van de 'Ladder van Lansink', namelijk: producthergebruik. De samenwerking met Stichting De Kringloper is in 2010 opnieuw versterkt op de milieustraten, zodat hergebruik van huisraad in het inzamelgebied van Saver niet alleen wordt gestimuleerd, maar ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd. In 2010 is ruim 1.415 ton herbruikbare huisraad (exclusief Wit- en Bruingoed) ingezameld. Deze hoeveelheid staat gelijk aan eenzelfde hoeveelheid CO₂ reductie (bron: TNO, 2008).

	2008	2009	2010
Ingezamelde herbruikbare goederen	1.110	1.240	1.415

Herbruikbare goederen (x 1.000 kg).

Afvalscheiding

De LAP II bronscheidingsdoelstelling van 60% wordt in bijna alle gemeenten behaald. De stijging van het bronscheidingsresultaat in Roosendaal (ca. 13%) wordt veroorzaakt door de invoering van alternerende inzameling. In de overige Savergemeenten is de bronscheiding constant of stijgt deze trendmatig.

Gemeente (stedelijkheidsklasse)	2008	2009	2010
Bergen op Zoom (2)	57%	58%	59%
Halderberge (4)	60%	64%	54%
Roosendaal (3)	55%	57%	65%
Woensdrecht (4)	65%	64%	66%

Bronscheidingsresultaten Savergemeenten.

Milieustraten

In navolging van de milieustraten in Bergen op Zoom en Halderberge/Roosendaal is in 2010 ook op de milieustraat Woensdrecht de 'gratis ronde' geïntroduceerd. Dit betekent dat burgers geen 'tikken' (credits) hoeven in te leveren voor een bezoek aan dat deel van de milieustraat. Hiermee wordt de drempel voor burgers voor het aanleveren van afvalstromen als glas, kleding, metaal, papier, herbruikbare huisraad, wit- en bruingoed en klein chemisch afval verlaagd en wordt het scheiden van afvalstromen aantrekkelijk.

Het gemiddeld scheidingspercentage van grofvuil op de milieustraten ligt op ca. 80%. Veel grofvuil wordt door burgers zelf naar de milieustraat gebracht. Dit levert een betere kwaliteit herbruikbare deelstromen op.

	2008	2009	2010
Aantal bezoekers	201.434	189.647	182.035
Ingezameld afval (x 1.000 kg)	52.185	50.527	48.874

Milieustraten.

MVO EN DUURZAAMHEID

	2008	2009	2010
Restafval	61.494	49.951	45.111
GFT-afval	24.259	22.409	24.821
Glas	4.627	4.822	4.763
Textiel	1.029	1.179	1.126
Oud papier en karton	20.190	19.734	19.820
Hout	9.196	10.676	9.207
Metaal	1.681	1.852	1.593
Kunststof	128	761	1.118
Overig	66.881	65.714	59.351
Totaal	189.485	177.098	166.910

Ingezamelde afvalstromen (x 1.000 kg).

	2008	2009	2010
GFT	-2.159	-1.994	-2.209
Glas	-1.499	-1.562	-1.543
Textiel	-3.532	-4.046	-3.864
Oud papier en karton	-40.582	-39.665	-39.838
Hout	-782	-907	-783
Metaal	-2.459	-2.709	-2.331
Kunststof	-333	-1.979	-2.907
Totaal	-51.345	-52.864	-53.475

CO₂ reductie afvalscheiding t.o.v. afvalverbranding (x 1.000 kg).

Bron: CE Delft (2007). CO₂-kentallen afvalscheiding. Delft.

Innovatieve en schone (milieu)technieken

Bij de aanschaf van nieuwe voertuigen wordt gekeken naar de laatste stand der bewezen techniek. Zo is in 2010 nagenoeg het gehele wagenpark uitgevoerd met roetfilters. De komende periode inventariseert Saver de mogelijkheden van de toepassing van hybride technieken op inzamelvoertuigen. Bij wijze van proef ontwikkelt Saver samen met Scania en Haller twee nieuwe innovatieve voertuigen.

Alternatieve brandstof

Enkele voertuigen rijden sinds 2009 op tweedegeneratie biodiesel, geproduceerd uit frituurvet. Daarnaast is om het milieu minder te belasten en de roetfilters beter te laten werken ervoor gekozen om over te schakelen op zwavelarme brandstof. Met de tankinstallatie van Saver is het mogelijk om per tankbeurt volledig automatisch kilometerstanden, liters en daarmee verbruik te kunnen registreren. Hierdoor is Saver in staat om chauffeurs te begeleiden en aan te spreken op het brandstofverbruik.

	2008	2009	2010
Brandstofgebruik	960.034	957.098	954.767

Brandstof (in liters).

	2008	2009	2010
CO ₂ emissie (x. 1000 kg)	2.534	2.527	2.521

CO₂ emissie brandstofgebruik.

MVO EN DUURZAAMHEID

Overige maatregelen

Saver heeft zichzelf ten doel gesteld dat drukwerk alleen nog geproduceerd wordt op papier met het FSC-keurmerk (Forest Stewardship Council). Dit is in 2010 gerealiseerd. Een organisatiebreed project is de invoering van een zogenaamde Document Management Systeem (DMS). De papieren dossiers worden daarbij opgeslagen in een digitaal archief. Hiermee wordt papier- en/of kopieerwerk beperkt en de doorlooptijd bevordert.

ECONOMIE

Duurzaam inkopen

Saver is continu bezig met het verankeren van een éénduidig duurzaam inkoopbeleid. Daarbij hanteert Saver de lijn zoals voorgeschreven voor overheden. Bij investeringsaanvragen worden onderwerpen als levensduur, milieubelasting en beleid met betrekking tot 'groen' ondernemen beoordeeld.

Energiebesparende maatregelen

Ruim anderhalf jaar geleden is Saver verhuisd naar zijn nieuwe locatie op Stepvelden 8 te Roosendaal. Bij de realisatie van de nieuwbouw is gebruik gemaakt van de modernste milieubesparende mogelijkheden op het gebied van verwarming, verlichting en hergebruik van regenwater.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- hergebruik bestaand skelet hoofdkantoor;
- hergebruik vrijgekomen betonpuin bij sloopwerkzaamheden;
- hemelwateropvang in ondergrondse kelder voor o.a. het wassen van voertuigen;
- lichtarmaturen voorzien van aanwezigheidsdetectie en daglichtregeling;
- lichtkoepels in hallen voor besparing elektra;
- toepassing warmte en koude opslag in de grond;
- vijver met overstort voor grondwater;
- toepassing HR++ glas.

Het elektraverbruik is ten opzichte van voorgaande jaren toegenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt door een toename van de terreinverlichting en het inregelen van de warmte- en koude pompen. Verwacht wordt dat het elektraverbruik in 2011 zal afnemen. Ondanks een beduidend groter gebouw hebben de genomen milieumaatregelen een gunstig effect gehad op het verbruik van gas en water.

	2008	2009	2010
Gas (in m ³)	43.012	43.216	37.519
Elektra (in kwh)	383.984	346.364	625.253
Water (in m ³)	9.361	11.895	6.052

Energieverbruik.

	2008	2009	2010
Gas	71.830	72.171	62.657
Elektra	238.070	214.746	387.657

CO₂ emissie energieverbruik.

MVO EN DUURZAAMHEID

Externe toetsing

Saver doet mee aan de benchmark van de Nederlandse afvalmarkt die is gericht op de qua omzet grootste in Nederland actieve afvalbedrijven. Deze benchmark wordt uitgevoerd door FFact. Jaarlijks wordt de inventarisatie verfijnd en wordt geprobeerd om samen met de afvalbedrijven een zo getrouw mogelijk beeld te vormen. Een onderdeel in deze benchmark is duurzaamheid. De resultaten worden weergegeven in de presentaties op de jaarlijkse Afvalconferentie. Saver scoort in de middenmoot en streeft ernaar jaarlijks zijn positie te verbeteren. Saver laat hoofdzakelijk afvalverwerkers voor zich. Hierbij dient vermeld dat het voor een logistiek bedrijven niet meevalt om 'groene' duurzaamheidstappen te zetten.